

THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN VỚI CÔNG TÁC BỒI THƯỜNG GIẢI PHÓNG MẶT BẰNG

BÙI XUÂN HOÀ

Phó Chủ tịch UBND thành phố Thái Nguyên

Thành phố Thái Nguyên là một đô thị loại II đang trên đà phát triển với tốc độ đô thị hóa ngày càng cao. Những năm gần đây, các dự án đầu tư trên địa bàn thành phố tăng trên nhiều lĩnh vực, nhu cầu thu hồi đất để thực hiện các dự án rất lớn. Vì vậy, công tác thu hồi đất, bồi thường giải phóng mặt bằng (GPMB) trở thành một nhiệm vụ trọng tâm của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thành phố Thái Nguyên. Năm 2005, thành phố đã xác định là “Năm bồi thường GPMB và Trật tự kỉ cương đô thị”.

1. Một số kết quả trong thực hiện bồi thường GPMB thời gian qua.

Nhằm thực hiện Nghị quyết số 02/NQ-TU ngày 29-6-2001 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về xây dựng và phát triển thành phố Thái Nguyên giai đoạn 2001-2005, công tác bồi thường hỗ trợ, GPMB và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất, thực hiện các dự án đã được xác định là nhiệm vụ trọng tâm, hàng đầu của các cấp, các ngành. Theo đó, thành phố đã thành lập Ban Chỉ đạo Bồi thường GPMB, đồng thời, tập trung chỉ đạo các đơn vị thành viên Ban Chỉ đạo xây dựng kế hoạch thực hiện, đánh giá tiến độ thực hiện theo định kì 10 ngày/lần đối với các dự án.

Thành uỷ, HĐND, UBND thành phố đã huy động tất cả các ngành, các cấp, các tổ chức, đoàn thể trên địa bàn tham gia tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện tốt công tác GPMB. Với mỗi dự án, từ khi có quyết định thu hồi đất của cấp có thẩm quyền, các ban, ngành chức năng đều tổ chức họp dân, công bố quyết định thu hồi đất và các chế độ, chính sách của Nhà nước, tỉnh, thành phố về bồi thường thiệt hại, hỗ trợ GPMB. Đồng thời, phối hợp với các chủ dự án để xây dựng phương án đền bù, triển khai thực hiện công tác bồi thường thiệt hại tới từng hộ dân một cách minh bạch, rõ ràng nên phần lớn đã đáp ứng được yêu cầu về tiến độ thi công công trình.

Quá trình xây dựng các phương án đền bù được tiến hành theo nguyên tắc “dân chủ, công khai, khách quan, trung thực”. Các ý kiến, thắc mắc của nhân dân đều được hướng dẫn, giải đáp rõ ràng hoặc kịp thời ghi nhận để thành phố kiến nghị, tham mưu và đề xuất với tỉnh giải quyết. Ví dụ như mức hỗ trợ giá đất nông nghiệp cho các hộ có đất bị thu hồi tại xã Quyết Thắng và xã Phúc Hà trong Dự án cải tạo nâng cấp đường quốc lộ 3 - tuyến tránh thành phố Thái Nguyên; xử lý đơn, thư khiếu nại về bồi thường GPMB, hạn chế đơn, thư vượt cấp; đề

xuất xử lý đối với những trường hợp vi phạm, cố tình không chấp hành quyết định bồi thường GPMB...

Nhìn chung, việc thực hiện công tác bồi thường hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất các dự án về cơ bản được tiến hành đồng bộ và kiên quyết. Năm 2002, thành phố thực hiện hàng chục dự án với tổng diện tích đất nông nghiệp thu hồi là 13,98 ha; năm 2003, thực hiện 50 dự án với tổng kinh phí là 209.631 triệu đồng... Hiện nay, thành phố đang thực hiện 36 dự án (17 dự án bồi thường và 19 dự án xây dựng hạ tầng khu dân cư), trong đó, dự án có nguồn vốn từ trung ương là 15; nguồn vốn địa phương và tổ chức kinh tế: 11; nguồn vốn của thành phố: 10. Các dự án trọng điểm được tập trung có thể kể đến: dự án Cụm công nghiệp số 1 Tân Lập (dự toán 100 tỉ đồng), dự án Nhà hát ca múa dân gian Việt Bắc (dự toán 31 tỉ đồng), dự án mở rộng Đại học Thái Nguyên (dự toán 12,8 tỉ đồng),... và dự án các khu dân cư, tái định cư...

Tổng dự toán chi phí bồi thường GPMB của 26 dự án trên (có nguồn vốn từ trung ương, địa phương và tổ chức kinh tế) là 292,9 tỉ đồng với tổng số đối tượng bị thu hồi đất sử dụng là 1.897 hộ, số đối tượng phải bố trí đất tái định cư: 404 hộ. Cụ thể, dự án cải tạo nâng cấp đường quốc lộ 3 - tuyến tránh thành phố Thái Nguyên đã giao đất ở tái định cư cho 70 hộ với số tiền bồi thường GPMB là 46,8 tỉ đồng; dự án xây dựng đường vào nghĩa trang khu Nam thành phố Thái Nguyên đã bồi thường đợt 1 cho 101 hộ với tổng số hơn 1 tỉ đồng; dự án xây dựng khu dân cư số 3, số 4 phường Đồng Quang đã bồi thường cho hơn 80 hộ với số tiền gần 7 tỉ đồng... Các dự án: xây dựng Bảo tàng văn hóa các dân tộc

Việt Nam; kè đê sông Cầu; Trường Tiểu học Phúc Xuân; khu tái định cư (KTĐC) phường Thịnh Đán; KTĐC X79; KTĐC xã Phúc Hà; khu dân cư số 1 đường Trung Thành... đều đã chi trả bồi thường và bàn giao mặt bằng cho chủ đầu tư...

Như vậy, thời gian qua, nhất là từ đầu năm 2005 đến nay, nhờ thực hiện tốt công tác bồi thường GPMB, thành phố đã kịp thời bàn giao mặt bằng, đảm bảo thời gian, tiến độ thực hiện dự án, đảm bảo chấp hành nghiêm chỉnh các quyết định của Tỉnh ủy về chính sách bồi thường, hỗ trợ ở tất cả các dự án đầu tư, ngăn chặn kịp thời các hành vi vi phạm, chống đối của các phần tử quá khích, đảm bảo sự công khai và công bằng cho nhân dân. Đồng thời, bám sát và nắm bắt kịp thời những khó khăn, vướng mắc phát sinh trong quá trình triển khai thực hiện để đề xuất giải pháp tháo gỡ đúng lúc, hợp lý...

2. Những tồn tại và nguyên nhân.

Công tác bồi thường GPMB của thành phố tuy đã đạt một số kết quả khả quan nhưng trên thực tế, công tác này vẫn còn những hạn chế cần khắc phục:

- Việc triển khai thực hiện công tác bồi thường hỗ trợ còn chậm so với kế hoạch đề ra. Ở một số dự án, công tác thiết lập hồ sơ, xây dựng phương án bồi thường còn thiếu sót, chưa hợp lý.

- Việc triển khai lập quy hoạch và xây dựng các KTĐC còn chậm, phần lớn được tiến hành sau khi có dự án chính.

- Một số đơn, thư khiếu nại chưa được giải quyết kịp thời, dẫn đến tình trạng khiếu nại vượt cấp.

Nguyên nhân của những tồn tại trên bao gồm cả nguyên nhân chủ quan và khách quan, trong đó, có nguyên nhân

KINH NGHIỆM THỰC TIẾN

do các cơ quan chức năng và có thẩm quyền chưa kịp thời ban hành các văn bản hướng dẫn trong công tác bồi thường hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất theo quy định của *Luật Đất đai* năm 2003, do vậy, quá trình triển khai thu hồi đất và chế độ bồi thường đến các đối tượng sử dụng có đất và tài sản bị thu hồi còn gặp khó khăn.

- Đội ngũ cán bộ thực hiện công tác bồi thường GPMB phần lớn là cán bộ trẻ mới ra trường, năng lực, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ còn nhiều hạn chế, chưa đáp ứng kịp thời với yêu cầu công việc.

- Sự phối hợp giữa các phòng, ban liên quan, chủ dự án và các phường, xã có nơi chưa được thường xuyên và đồng bộ.

- Quá trình quản lý và sử dụng đất đai, quản lý xây dựng trước đây ở một số nơi còn thiếu chặt chẽ, do vậy, việc thống kê xác lập hồ sơ để thực hiện công tác bồi thường GPMB gặp nhiều khó khăn.

- Công tác tuyên truyền, phổ biến chính sách ở một số nơi còn chưa sâu rộng. Tiến độ thống kê bồi thường GPMB các dự án còn chậm so với kế hoạch đề ra (do khối lượng dự án nhiều, quy mô đầu tư của dự án lớn). Một số dự án chưa bố trí được đầy đủ, kịp thời kinh phí bồi thường...

- Đơn giá vật liệu xây dựng vài năm trở lại đây có nhiều biến động nhưng đơn giá bồi thường tài sản lại chưa được điều chỉnh kịp thời.

3. Một số biện pháp nhằm tăng cường thực hiện công tác bồi thường GPMB trong thời gian tới.

Công tác bồi thường hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất trong thời gian tới còn gặp nhiều khó khăn và phức

t tạp, vì vậy, Thành ủy, HĐND, UBND thành phố Thái Nguyên xác định cần tiếp tục tập trung tổ chức thực hiện, chỉ đạo các phòng, ban chức năng, các phường, xã phối hợp với các tổ chức đoàn thể, liên hệ chặt chẽ với chủ đầu tư để hoàn thành tốt kế hoạch đề ra:

Một là, trước mắt, trong 6 tháng cuối năm 2005, thành phố cần抓紧 (nhấn) thực hiện hoàn thành việc bồi thường GPMB 36 dự án đã lên kế hoạch. Đặc biệt, các dự án trọng điểm phải hoàn thành trong tháng 7-2005 là KTĐC Đoàn ca múa dân gian, KTĐC kè sông Cầu và KTĐC phía Nam Đại học Thái Nguyên; phấn đấu hoàn thành việc xây dựng khu dân cư số 1 Hoàng Văn Thụ trong tháng 9. Các dự án còn lại sẽ tiếp tục thực hiện và hoàn thành trong quý IV-2005.

Hai là, xây dựng kế hoạch cụ thể, quy trình thực hiện khoa học; tiếp tục xử lý và tháo gỡ kịp thời các vướng mắc trong mỗi dự án, đảm bảo thực hiện đúng chế độ, chính sách và các quy định hiện hành, đáp ứng tiến độ của dự án. Bố trí cán bộ phù hợp, có đủ năng lực, thường xuyên bám sát chỉ đạo kịp thời việc triển khai thực hiện dự án. Tập trung giải quyết công tác bồi thường GPMB các dự án trọng điểm. Chỉ đạo các nhà thầu đẩy nhanh tiến độ xây dựng cơ sở hạ tầng các KTĐC theo đúng tiến độ.

Ba là, tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến chính sách pháp luật của Nhà nước, công khai các chủ trương, chế độ, chính sách về công tác bồi thường và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất, kết hợp chặt chẽ giữa các biện pháp giáo dục, vận động thuyết phục và biện pháp hành chính.

Bốn là, tăng cường công tác quản lý đất đai, quản lý xây dựng. Đây nhanh công tác cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất trên địa bàn thành phố. Đây là tiền đề rất quan trọng để xác lập hồ sơ đủ điều kiện bồi thường hỗ trợ tái định cư.

Thường xuyên chỉ đạo các cơ quan chuyên môn, các chủ dự án và cơ sở phường, xã - nơi có dự án phối hợp chặt chẽ, thống nhất cao trong quá trình tổ chức thực hiện. Kịp thời báo cáo UBND tỉnh và các sở, ban, ngành liên quan giải quyết những vấn đề tồn tại vượt quá

thẩm quyền trong lĩnh vực bồi thường GPMB.

Năm là, tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ trực tiếp làm công tác bồi thường GPMB. Đồng thời, tăng cường công tác kiểm tra thực hiện chính sách bồi thường GPMB để kịp thời động viên, khen thưởng và xử lý nghiêm minh những trường hợp vi phạm pháp luật; tăng cường biện pháp chỉ đạo thực hiện, định kì tổ chức đánh giá điểm và rút ra những bài học kinh nghiệm để làm tốt hơn công tác bồi thường GPMB□

MỘT SỐ KẾT QUẢ CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH...

(Tiếp theo trang 43)

đủ tiêu chuẩn phù hợp với yêu cầu của chức danh. Trên cơ sở sắp xếp tổ chức, tiếp tục thực hiện khoán quỹ lương và khoán chi hành chính. Thực hiện triệt để việc khoán biên chế và chi phí quản lý hành chính đối với các phòng chuyên môn; giao quyền tự chủ về biên chế và kinh phí cho các đơn vị sự nghiệp.

- Triển khai áp dụng công nghệ thông tin trong chỉ đạo, điều hành hệ thống quản lý hành chính từ thành phố đến phường, xã; tổ chức mạng thông tin điện rộng phục vụ quản lý; tăng cường đầu tư phương tiện, trang thiết bị làm việc cho CB,CC.

- Tiến hành sơ kết, đánh giá hoạt động của cơ chế "Một cửa" nhằm rút kinh nghiệm trong việc triển khai đến cấp cơ sở theo Quyết định số 181/2003/QĐ-TTg. Xây dựng lại quy

trình tiếp dân, làm tốt công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo, giải quyết các yêu cầu hành chính của dân theo tinh thần cơ chế "Một cửa". Đổi mới tổ chức, quản lý, cơ chế quản lý đối với việc cung ứng dịch vụ công trên địa bàn thành phố, thu hút rộng rãi các thành phần kinh tế tham gia một số lĩnh vực cung ứng dịch vụ công cộng.

- Làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật cho cả cán bộ và nhân dân, giúp cho người dân hiểu rõ trách nhiệm, quyền và nghĩa vụ của mình, tự giác chấp hành các quy định của pháp luật về quản lý hành chính nhà nước; tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, công tác kiểm tra của lãnh đạo, của các chi bộ, đảng bộ đối với việc thực thi nhiệm vụ của CB,CC; thực hiện chế độ báo cáo thường xuyên, đầy đủ, nghiêm túc theo quy định□